

5. tematický okruh

Formování principu cykličnosti - I

- 5.1 Cyklus – vymezení pojmu a jeho význam v procesu autonomizace a emancipace hudební tvorby
- 5.2 Vícehlasá mše a její vývoj k cyklickému tvaru
 - 5.2.1 Fáze fragmentální – 13. století
 - 5.2.1.1 Gregoriánská mše a problematika její cykličnosti
 - 5.2.1.2 Missa mixta musicalis – smíšené formuláře 13. století
 - 5.2.1.2.1 Messe du Jour de Noël
 - 5.2.1.2.2 Messe mariale a la cathédrale de Salisbury
 - 5.2.2 Fáze kompilativní – pseudocyklické mešní formuláře 14. století (pars pro toto)
 - 5.2.2.1 Mše z Toulouse, Barcelony, Besançon
 - 5.2.2.2 Mše z Tournai
 - 5.2.2.3 Konstruktivismus 14. století – izorytmie
 - 5.2.2.4 La Messe de Nostre Dame
 - 5.2.3 Fáze autentické cykličnosti – 15. století

Literatura:

- Kast, Paul: *Die mehrstimmige Messe bis 1600*, in: *DTV*, s. 38-54
Körndle, Franz: *Das musikalische Ordinarium missae nach 1400*, in: *HdMG*, s. 154-188
Schmid, Bernhard: *Messensätze bis in das frühe 15. Jahrhundert*, in: *HdMG*, s. 58 – 90
Wagner, Peter: *Geschichte der Messe, I. Teil: bis 1600*, Breitkopf & Härtel, Leipzig 1913
Příslušná hesla v hlavních muzikologických encyklopediích

Terminologie:

cyklus, cykličnost, alternatim, gregoriánská mše a problematika cykličnosti, Bruno Stäblein, missa mixta musicalis, pseudocyklické mešní formuláře, mše z Tournai, mše z Toulouse, Mše z Barcelony (Sorbonny), mše z Besançon, izometrie, izorytmie, talea, color, konduktové moteto, Johannes Tinctoris, Leonel Power, rukopis Old Hall, Heinrich Bessler, tenorová mše, Turinský kodex B

Diskografie:

Les Tres Riches Heures du Moyen Age č. 4: Les Premieres Polyphonies,

Harmonia mundi France, 290 652

Ensemble Organum (dir. Marcel Péres): Messe du Jour de Noël (XIIe siecle)

Anonymus 4: Messe marsale a la cathédrale de Salisbury (XIIIe-XIVe siecles)

Zkratky:

DTV = Musikalische Gattungen in Einzeldarstellungen, Band 2: Die Messe, Deutscher Taschenbuch Verlag, Bärenreiter Verlag, Kassel 1985

HdMG = Handbuch der musikalischen Gattungen (Siegrfried Mauser-ed.) 9: Messe und Motette, Laaber-Verlag, Laaber 1998